

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Καλλιθέα, 24-5-2023

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α3

Αριθμός απόφασης: 1301

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19
Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα
Τηλέφωνο : 213-1604552
E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022 Α' 206), εφεξής ΚΦΔ,

β. του άρθρου 10 της [Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020](#) Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017)

2. δ Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β' /01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την από **25-1-2023** και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της ..... ΑΦΜ:....., κατοίκου ..... Αττικής οδός ..... κατά της με αρ. ειδοπ. ....../4-10-2022 πράξης Εκτιμώμενου Προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2016 του αρθ.33 ΚΦΔ, και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Τις απόψεις της ΔΟΥ Αμαρουσίου .

6. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α3 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από 25-1-2023 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής της ..... ΑΦΜ:....., και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των

υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

-Με την με αρ. ειδοπ. ....../4-10-2022 (αρ. δηλ. ....../2022) πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος Φ.Π. φορολογικού έτους 2016 του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Αμαρουσίου, προσδιορίστηκε σε βάρος του από 01-2-2016 αποβιώσαντος πατέρα της προσφεύγουσας, ... με ΑΦΜ ....., ποσό κυρίου φόρου εισοδήματος ύψους 19.179,44€ πλέον ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης ύψους 2.975,30€, ήτοι συνολικό ποσό πληρωμής ύψους **22.154,74€**.

Ειδικότερα, η με αρ. ειδοπ. ....../4-10-2022 (αρ. δηλ. ....../2022) πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος Φ.Π. φορολογικού έτους 2016 εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 του ΚΦΔ και της Α.1178/2021 σύμφωνα με το αρχείο διασταυρώσεων φορολογικού έτους 2016, που λαμβάνει από τρίτους η Φορολογική Διοίκηση με βάση τις διατάξεις του άρθρου 15 του ΚΦΔ. Συγκεκριμένα για την έκδοση της πράξης Εκτιμώμενου Προσδιορισμού Φόρου, λήφθηκαν υπόψη τα στοιχεία του Μητρώου, του Πληροφοριακού Συστήματος Αυτοκινήτων και των Φορέων Πιστοποίησης Αναπηριών, που τηρούνται στα αρχεία της Φορολογικής Διοίκησης καθώς και τα ποσά των τόκων / μερισμάτων και των αντίστοιχων φόρων, από τα τραπεζικά ιδρύματα της ημεδαπής, ως κάτωθι:

001. ΥΠΟΧΡΕΟΣ

002. Παρακρατηθείς φόρος ποσού 232.66 ευρώ από αρχείο βεβαίωσης αποδοχών/συντάξεων που υπέβαλε ο εργοδότης/φορέας με ΑΦΜ .....

003. Εισόδημα ποσού 1153.99 ευρώ από αρχείο βεβαίωσης αποδοχών/συντάξεων που υπέβαλε ο εργοδότης/φορέας με ΑΦΜ .....

004. Ποσό τόκων: 0.01 από: ....., Αρ. Λογαριασμού: ** .....

005. Ποσό τόκων: 0.20 από: ΤΡΑΠΕΖΑ ..... Αρ. Λογαριασμού: ** .....

006. Ποσό Φόρου που παρακρατήθηκε: 0.03 από: ΤΡΑΠΕΖΑ ....., Αρ. Λογαριασμού: ** .....

007. Ποσό: 10,190.88 για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείου από Π.Ι.:..... είδος: ....., ημ. χορήγησης: 14/11/2003, συνολικού ποσού δανείου: 12,324.62

008. Ποσό: 48,964.85 για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείου από Π.Ι.:..... είδος: ....., ημ. χορήγησης: 01/02/1999, συνολικού ποσού δανείου: 76,302.27

009. Αντικειμενική δαπάνη διαβίωσης ποσού 3800 που αφορά αυτοκίνητο με αρ. κυκλοφορίας ..... και 12 μήνες χρήσης

Σημειώνεται ότι, στις **27-12-2022** η προσφεύγουσα, ως κληρονόμος του αποβιώσαντος πατέρα της υπέβαλλε ενώπιον της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. τα με αρ. ....../20221227/1135 & ....../...../1135 ηλεκτρονικά αιτήματα με το οποίο ζητούσε την επανακκαθάριση της σχετικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2016 βάσει της οποίας εκδόθηκε η από 4-10-2022 πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος Φ.Π., επικαλούμενη ότι το συνολικό ποσό ύψους 58.060,66€ (47.994,94€ + 10.065,72€) το οποίο συμπεριελήφθη στον κωδ. 727 «Δαπάνη για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων οποιασδήποτε μορφής» της οικείας δήλωσης, αφορά δύο στεγαστικά δάνεια του αποβιώσαντος πατέρα της τα οποία εξοφλήθηκαν όχι από τον πατέρα της αλλά από την ασφαλιστική εταιρεία ..... που ήταν ασφαλισμένα τα εν λόγω δάνεια σε περίπτωση θανάτου, υποβάλλοντας σχετικά έγγραφα για την απόδειξη του ισχυρισμού της. Επί των από 27-12-2022 σχετικών αιτημάτων, η αρμόδια Δ.Ο.Υ.

ενημέρωσε την προσφεύγουσα (αναφορικά με την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης για τον θανόντα πατέρα της, η οποία δεν υπεβλήθη ως όφειλαν οι νόμιμοι κληρονόμοι αυτού.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση άλλως την τροποποίηση της παραπάνω πράξης, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους :

1. Για το Φορολογικό έτος 2016 εκ παραδρομής δεν κατέθεσε σχετική φορολογική δήλωση όπως είχε την υποχρέωση, στην αρμόδια φορολογική Αρχή. Μόλις πληροφορήθηκε την ανωτέρω Πράξη κατέθεσε στις 27-12-2022 ηλεκτρονικά σχετικό αίτημα επανεξέτασης της φορολογικής δήλωσης φορολογικού έτους 2016 του αποβιώσαντος πατέρα της με όλα τα έγγραφα καθώς και σχετική Δήλωση (ΕΙ φορολογικού έτους 2016 – σχετ. 5 και βλ. σχετ. 2,3,4)
3. Κατά την ημερομηνία θανάτου του αποβιώσαντος πατέρα της ..... , συνταξιούχου υπαλλήλου της ..... (πρώην υπαλλήλου της .....) υπήρχαν στην ανώνυμη τραπεζική εταιρία με την επωνυμία ..... δυο (2) στεγαστικά δάνεια τα οποία ήταν ασφαλισμένα (υποχρεωτικά) στην ασφαλιστική εταιρία « ..... ». Το υπόλοιπο ποσό του ενός δανείου (αριθ. σύμβασης ..... / 18-02-1999) ανήρχετο την ημέρα του θανάτου του πατέρα της (01-02-2016) στο ποσό των 47.994,94 ευρώ και το ποσό του ετέρου δανείου (αριθ.σύμβασης ...../ 18-02-1999) ανήρχετο την ημέρα του θανάτου του στο ποσό των 10.065,72 ευρώ. Από την σχετική εμπιστευτική επιστολή της ανωτέρω Τράπεζας την οποία της απέστειλε στις 12-07-2016 με αριθμό πρωτ. .... /2016 της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμορφώσεως της ..... την οποία προσκομίζει προκύπτει ότι το συνολικό ποσό των δυο στεγαστικών δανείων (47.994,94 € + 10.065,72€ = 58.060,66) και εξοφλήθηκαν πλήρως και ολοσχερώς από το ασφάλισμα της ανωτέρω ασφαλιστικής εταιρίας
4. Το παραπάνω ποσό του ασφάλισματος δεν ήταν εισόδημα του αποβιώσαντος πατέρα μου αλλά εξόφληση δανείων μέσω της ασφαλιστικής εταιρίας που ήταν ασφαλισμένα τα δάνεια σε περίπτωση θανάτου.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 33 του Κ.Φ.Δ.** ορίζεται ότι:

«Σε περιπτώσεις που ο φορολογούμενος, παρά την υποχρέωσή του να υποβάλει φορολογική δήλωση σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας, δεν υποβάλει φορολογική δήλωση, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να εκδώσει πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου ορίζοντας τη φορολογητέα ύλη, με βάση κάθε στοιχείο και πληροφορία που έχει στη διάθεσή της και αφορούν ιδίως το επίπεδο διαβίωσης του φορολογουμένου, την άσκηση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του ή ομοειδείς επιχειρηματικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες. Ο Γενικός Γραμματέας δύναται να εκδίδει απόφαση σχετικά με τον τρόπο προσδιορισμού της κατ' εκτίμηση φορολογητέας ύλης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Εάν, μετά την έκδοση της πράξης αυτής, ο φορολογούμενος υποβάλλει φορολογική δήλωση, η πράξη αυτή παύει να ισχύει αυτοδικαίως.»

Επειδή σύμφωνα με την **A.1178/2021** με θέμα «Έκδοση πράξεων εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, τέλους επιτηδεύματος και φόρου πολυτελούς διαβίωσης για τα φορολογικά έτη 2015 και επόμενα.», ορίζονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

Άρθρο 2

Στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος κατά την έκδοση πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος

Η πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εκδίδεται για εισόδημα που προκύπτει με βάση τα

στοιχεία που λαμβάνονται από:

α) τα ηλεκτρονικά αρχεία βεβαιώσεων αποδοχών ή συντάξεων, αμοιβών από επιχειρηματική δραστηριότητα και εισοδημάτων από μερίσματα, τόκους, δικαιώματα για τα φορολογικά έτη 2015 και επόμενα,

β) διαθέσιμα στοιχεία που αφορούν λοιπά εισοδήματα και αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης ή απόκτησης περιουσιακών στοιχείων των [άρθρων 31](#) και [32](#) του ΚΦΕ, τα οποία αποστέλλονται ετησίως δυνάμει της υπό στοιχεία [ΠΟΛ.1033/2014](#) απόφασης ή περιλαμβάνονται στην τελευταία προ του έτους για το οποίο εκδίδεται πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου, υποβληθείσα δήλωση φόρου εισοδήματος και στην περιουσιακή κατάσταση του εκάστοτε έτους, όπως αυτή προκύπτει από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Περιουσιολογίου της Α.Α.Δ.Ε. ή

γ) ηλεκτρονική βάση δεδομένων, που είναι διαθέσιμη στην Α.Α.Δ.Ε. και δύνανται να αφορούν την άσκηση επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς επίσης και από στοιχεία που λήφθηκαν στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών για την εφαρμογή της διεθνούς διοικητικής συνεργασίας στο πεδίο της άμεσης φορολογίας ή

δ) εν γένει κάθε διαθέσιμη πληροφορία από τρίτους που λαμβάνει η Φορολογική Διοίκηση, με βάση τις διατάξεις του [άρθρου 15](#) του ν. [4174/2013](#) (εφεξής ΚΦΔ), η οποία εξυπηρετεί την ανάγκη διασταύρωσης των δηλούμενων εισοδημάτων, των παρακρατούμενων φόρων ή των δαπανών.

Άρθρο 5

Έκδοση κοινοποίηση πράξης

1. Η πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου κοινοποιείται με βάση τις διατάξεις της περ. α' της [παρ. 2 του άρθρου 5](#) του ΚΦΔ. Ο φορολογούμενος λαμβάνει στην προσωπική θυρίδα του στο taxinet ειδοποίηση με διαδρομή (link) που τον οδηγεί στην αντίστοιχη σελίδα του δικτυακού τόπου της Α.Α.Δ.Ε., όπου έχει τη δυνατότητα να δει και να εκτυπώσει την εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού φόρου. Επιπρόσθετα αποστέλλεται ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα από τον φορολογούμενο διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Η πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εκδίδεται και κοινοποιείται από την Φορολογική Διοίκηση εντός των προθεσμιών που ορίζονται από τις διατάξεις του [άρθρου 36](#) του ΚΦΔ. Ο φορολογούμενος υποχρεούται σε καταβολή του οφειλόμενου με βάση την πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης αυτής, εκτός αν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, οπότε και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο [άρθρο 6](#) της παρούσας.

Άρθρο 6

Υποβολή Δήλωσης

1. Μετά την έκδοση της πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού του φόρου, ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για το οικείο φορολογικό έτος δήλωση φορολογίας εισοδήματος, συνυποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, εντός των προθεσμιών που ορίζονται από τις διατάξεις των [άρθρων 18](#) και [36](#) του ΚΦΔ.

2. Ειδικότερα, η δήλωση του φορολογούμενου, που υποβάλλεται ύστερα από την έκδοση πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου, με τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής υποβάλλεται με ψηφιακή απεικόνιση (scan) μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ή (με φυσικό φάκελο) ταχυδρομικά, είτε, με συστημένη επιστολή ή με υπηρεσία ταχυμεταφοράς. Είναι, επίσης, δυνατή η κατάθεσή της και στο γραφείο πρωτοκόλλου της Δ.Ο.Υ. Ημερομηνία υποβολής της δήλωσης θεωρείται η ημερομηνία που προκύπτει από τη σφραγίδα του Ταχυδρομείου ή της υπηρεσίας ταχυμεταφοράς ή η ημερομηνία αποστολής του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατά περίπτωση. Το αποδεικτικό του ταχυδρομείου ή της υπηρεσίας ταχυμεταφοράς ή το αυτοματοποιημένο μήνυμα, που αποστέλλεται ως απάντηση στο ηλεκτρονικό μήνυμα του φορολογούμενου, αποτελεί γι' αυτόν αποδεικτικό υποβολής της δήλωσης και επέχει θέση απόδειξης παραλαβής εκ μέρους του αποδέκτη.

3. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος επιλέγει την αποστολή αίτησης με ψηφιακή απεικόνιση (scan) μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μπορεί να ανατρέξει στην ιστοσελίδα της Α.Α.Δ.Ε. (www.aade.gr), στην οποία δημοσιοποιείται ο κατάλογος των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των αρμοδίων υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. για την αποστολή μηνυμάτων (<https://www.aade.gr/menoy/aade/epikoinonia>).

4. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος υποβάλει δήλωση, η πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου παύει να ισχύει αυτοδικαίως, εκδίδεται άμεσα πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου με βάση την υποβληθείσα δήλωση και τα σχετικά δικαιολογητικά, και βεβαιώνονται οι προσδιοριζόμενες με αυτή οφειλές. Στην περίπτωση που με βάση τη δήλωση και τα δικαιολογητικά προκύψει μικρότερο ποσό οφειλής, το επιπλέον βεβαιωθέν ποσό διαγράφεται, το δε τυχόν επιπλέον καταβληθέν ποσό επιστρέφεται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του [άρθρου 42](#) του ΚΦΔ.

5. Στην περίπτωση της παρ. 1 επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του ΚΦΔ περί εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης. Για τον υπολογισμό των τόκων του [άρθρου 53](#) του ΚΦΔ δεν υπολογίζεται το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την υποβολή της δήλωσης μέχρι την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

Άρθρο 7

Ακύρωση/τροποποίηση αμφισβήτηση της πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος

1. Σε περίπτωση πρόδηλης έλλειψης φορολογικής υποχρέωσης, αριθμητικού ή υπολογιστικού λάθους, η πράξη εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου [63B](#) του ΚΦΔ.

2. Κατά της πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού του φόρου ο φορολογούμενος έχει τη δυνατότητα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 ΚΦΔ.

Επειδή με τις διατάξεις του **αρθ. 63B του ΚΦΔ** ορίζεται ότι: «1. Άμεσος προσδιορισμός φόρου ή πράξη διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξη επιβολής προστίμου δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, με τη διαδικασία του παρόντος, για έναν από τους εξής λόγους:

α) για πρόδηλη έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης, β) για αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος.

2. Για την ακύρωση ή τροποποίηση υποβάλλεται αίτηση του φορολογούμενου εντός προθεσμίας τριών (3) ετών από την κοινοποίηση της πράξης ή, σε περίπτωση άμεσου προσδιορισμού του φόρου, από την υποβολή της δήλωσης. Αν η έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης οφείλεται σε επιγενόμενο λόγο, που γεννήθηκε εντός του τελευταίου τριμήνου της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η αίτηση δύναται να υποβληθεί εντός τριών (3) μηνών από τη γένεση του λόγου αυτού. Η σχετική πράξη ακύρωσης ή τροποποίησης εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.»

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 30 του Ν.4172/2013** ορίζεται ότι: «1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34. 2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34. 3. Το «συνολικό εισόδημα» προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια του άρθρου 7 που αποκτά ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων που αναγνωρίζονται στο άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε.».

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 32 του Ν.4172/2013** ορίζεται ότι: «Ως ετήσια δαπάνη του φορολογούμενου, της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:.....(στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.»

Περαιτέρω, με την **ΠΟΛ 1076/26.3.2015** με θέμα «Οδηγίες για την ορθή εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας εισοδήματος (άρθρα 30-34 Ν.4172/13)» διευκρινίζεται ότι: «Η απόσβεση δανείων και πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής θεωρείται δαπάνη απόκτησης που βαρύνει τον λήπτη του δανείου. Σε κάθε περίπτωση εξετάζεται το γεγονός του ποιος πραγματικά καταβάλλει τα σχετικά ποσά.»

Επιπλέον, με την **ΔΕΑΦ Α 1107303 ΕΞ 2021/02.12.2021**, με θέμα «Εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης στ' του άρθρου 32 του ν.4172/2013 (Α167)» διευκρινίζεται ότι:

[..]...4.Επίσης, με την παρ. 19, του άρθρου 5, της ΠΟΛ. 1088/15 Απόφασης, ορίστηκε ότι για την αναγραφή στη δήλωση της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλεται για την απόσβεση δανείων (στεγαστικών -προσωπικών δανείων) ή πιστώσεων, απαιτείται βεβαίωση του δανειοδότη για το συνολικό ετήσιο ποσό των τοκοχρεολυτικών δόσεων που καταβλήθηκαν μέσα στο οικείο φορολογικό έτος. 5.Εξάλλου, στο φυλλάδιο οδηγιών συμπλήρωσης των φορολογικών δηλώσεων (έντυπο ΕΙ) και συγκεκριμένα για την συμπλήρωση των κωδικών 727 -728 του Πίνακα 5 αναγράφεται ότι στις περιπτώσεις που η Φορολογική Διοίκηση έχει ηλεκτρονική πληροφόρηση για τα ποσά που καταβλήθηκαν για την τοκοχρεολυτική απόσβεση δανείων δύναται να εμφανίζεται μήνυμα στους φορολογούμενους που να τους καθοδηγεί για τη συμπλήρωση των ποσών. Σε κάθε περίπτωση ο φορολογούμενος συμπληρώνει το πραγματικά καταβαλλόμενο ποσό και προσκομίζει τα προβλεπόμενα έγγραφα στις φορολογικές αρχές αν αυτά ζητηθούν ή αν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος με επιφύλαξη. Συνεπώς, με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τα

προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, εξετάζεται κατά περίπτωση αν πρόκειται για επιχειρηματικά δάνεια. Ομοίως πρέπει να εξετάζεται ποιο είναι το πραγματικά καταβληθέν ποσό και ποιος ο πραγματικά καταβάλλων. Την αρμοδιότητα για την παραλαβή των απαιτούμενων δικαιολογητικών, τον έλεγχο των πραγματικών περιστατικών, δηλαδή ποιος κατέβαλε τις δόσεις, τι ποσό καταβλήθηκε, αν πρόκειται για στεγαστικό ή επιχειρηματικό δάνειο κλπ, την έχουν οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ., οι οποίες είναι οι μόνες υπηρεσίες που είναι σε θέση να εξετάζουν όλα τα δεδομένα των χορηγούμενων δανείων, να αποφαινόμενοι κατά περίπτωση για τον χαρακτηρισμό αυτών ή για το ποιος φορολογούμενος βαρύνεται με το τεκμήριο της καταβολής τοκοχρεολυσίων και με ποιο ποσό.

Περαιτέρω, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μέσω της ΠΟΛ. 1033/2014 Απόφασης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ. 1054/2015 Απόφαση, έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν πληροφορίες για τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλουν οι πελάτες τους για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων, με σαφή διαχωρισμό αν αφορούν σε στεγαστικό ή καταναλωτικό ή άλλο δάνειο. Τις πληροφορίες αυτές τις χρησιμοποιεί η Φορολογική Διοίκηση για τη διενέργεια διασταυρώσεων. Με την ένδειξη «άλλο» λαμβάνονται ηλεκτρονικά οι καταβολές που έχουν πραγματοποιηθεί για επιχειρηματικά δάνεια, ωστόσο για τον χαρακτηρισμό αυτό οι Δ.Ο.Υ. έχουν την αρμοδιότητα να κρίνουν διαφορετικά σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά.....9.Η βασική αρχή για τον χειρισμό όλων των περιπτώσεων αυτών είναι ότι το τεκμήριο της απόσβεσης των δανείων κρίνεται κατά περίπτωση, με βάση τα κριτήρια που αναφέρθηκαν πιο πάνω, δηλαδή ποιος πραγματικά καταβάλλει τα ποσά, για ποιον λόγο και ποιο ακριβώς είναι το ύψος αυτών.

Ενδεικτικά, διακρίνονται οι εξής συνήθειες περιπτώσεις και δίνονται οδηγίες αντιμετώπισης τους από τις Δ.Ο.Υ.:

.... • Δάνειο που έχει ληφθεί από δύο υπόχρεους οφειλέτες, με ποσοστό συμμετοχής 50%, αλλά ο ένας εκ των δύο υπόχρεων έχει υπαχθεί στον ν. 3869/2010: Η απόσβεση αυτού του δανείου βαρύνει τον υπαγόμενο στις διατάξεις του ν. 3869/2010 κατά το (αποδεδειγμένα) μειωμένο κι όχι κατά το αρχικό ποσό, ακόμη κι αν από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στάλθηκε ηλεκτρονικά το αρχικό ποσό των τοκοχρεολυτικών δόσεων.

. • Δάνειο που έχει ληφθεί από γονέα, καταβάλλονται (αποδεδειγμένα) οι δόσεις από τον γονέα, αλλά το ακίνητο ανήκει κατά 50% και στο τέκνο: Η απόσβεση του δανείου αυτού βαρύνει τον πραγματικά καταβάλλοντα τις δόσεις, δηλαδή τον γονέα, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Ωστόσο οι Δ.Ο.Υ. εξετάζουν αν όντως έχουν περιληφθεί τα ποσά αυτά στη δήλωση του πραγματικά καταβάλλοντα τις δόσεις κι αν απαιτείται η Δ.Ο.Υ. του ενός υπόχρεου αποστέλλει δελτίο πληροφοριών στην Δ.Ο.Υ. του άλλου υπόχρεου. • Δάνειο που έχει ληφθεί από πολλούς συνοφειλέτες μαζί, ανεξάρτητα από τη σχέση που έχουν μεταξύ τους, συγγενική ή όχι: Η απόσβεση αυτού του δανείου βαρύνει τον υπόχρεο - συνοφειλέτη που πραγματικά καταβάλλει τις δόσεις και προσκομίζει τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Ωστόσο οι Δ.Ο.Υ. εξετάζουν αν όντως έχουν περιληφθεί τα ποσά αυτά στη δήλωση του πραγματικά καταβάλλοντα τις δόσεις κι αν απαιτείται η Δ.Ο.Υ. του ενός υπόχρεου αποστέλλει δελτίο πληροφοριών στην Δ.Ο.Υ. του άλλου υπόχρεου.

• Δάνειο που έχει ληφθεί από φυσικό πρόσωπο και (αποδεδειγμένα) εξοφλείται από τον εγγυητή: Το τεκμήριο βαρύνει τον εγγυητή, ο οποίος είναι αυτός που πραγματικά καταβάλλει τα ποσά των δόσεων. Είναι αδιάφορο αν ο εγγυητής είναι ο γονέας, το τέκνο, συγγενικό πρόσωπο ή κάποιος τρίτος. Ωστόσο οι Δ.Ο.Υ. εξετάζουν αν όντως έχουν περιληφθεί τα ποσά αυτά στη δήλωση του εγγυητή, όπως αναφέρθηκε και για τις παραπάνω περιπτώσεις.

10. Ο φορολογούμενος που δεν συμφωνεί με τον χαρακτηρισμό που έχει γίνει για το δάνειο του κατά την ηλεκτρονική αποστολή των αρχείων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ή θεωρεί ότι

εμφανίζεται λανθασμένα ως υπόχρεος, ή θεωρεί ότι τα ποσοστά που βαρύνουν τον κάθε συνοφειλέτη του δανείου είναι διαφορετικά, ή θεωρεί ότι έχει γίνει λάθος το καταβληθέν ποσό κλπ, έχει τη δυνατότητα καταρχήν να απευθυνθεί στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που έστειλε τα στοιχεία για λογαριασμό του, προκειμένου να γίνει διόρθωση στο υποβληθέν ηλεκτρονικό αρχείο, ή έστω, εναλλακτικά, να του χορηγηθεί έντυπη βεβαίωση. Η βεβαίωση της τράπεζας, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο που αποδεικνύει τους ισχυρισμούς του φορολογούμενου, προσκομίζεται ή αποστέλλεται στη Δ.Ο.Υ., η οποία έχει την αρμοδιότητα του ελέγχου των δικαιολογητικών, της οριστικοποίησης της δήλωσης και της ορθής εκκαθάρισης της.

11.Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, παρακαλούνται οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ., εξετάζοντας τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά και κρίνοντας για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, να διενεργούν τις εκκαθαρίσεις των δηλώσεων που περιλαμβάνουν τέτοια ποσά.».

Επειδή στην προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα με την παρούσα δεν αμφισβητεί την υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης για το θανόντα πατέρα της, την οποία παρέβλεψε εκ παραδρομής, προσκομίζει δε την εκπρόθεσμη δήλωση φόρου εισοδήματος που απέστειλε στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Αμαρουσίου με τα με αρ. ....../...../1135 & ...../...../1135 ηλεκτρονικά αιτήματα στις **27/12/2022**, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά που είχε συνυποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. καθώς και το σχετικό αίτημά της. Ειδικότερα με τα από 27-12-2022 σχετικά αιτήματα της καθώς και με την συνυποβαλλόμενη από 27-12-2022 εκπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2016, επικαλέστηκε ότι από το ποσό των 59.155,73 ευρώ που συμπληρώθηκε στον κωδικό 727, πρέπει να διαγραφεί το ποσό ύψους 58.060,66€ αφού δεν καταβλήθηκε από τον θανόντα προς εξόφληση των δύο στεγαστικών δανείων που τον βάρυναν, αλλά από την ασφαλιστική εταιρεία ..... λόγω του θανάτου του, και το οποίο πρέπει να συμπεριληφθεί στον οικείο κωδ. 781 της δήλωσης. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της, προσκόμισε την με ημερομηνία 12.07.2016 βεβαίωση της ..... η οποία αναφέρει ότι η εξόφληση των δύο δανείων πραγματοποιήθηκε από την ασφαλιστική εταιρεία .....

Επειδή η αρμόδια Δ.Ο.Υ. με τις από 27-12-2022 σχετικές απαντήσεις επί των με αρ. ....../...../1135 & ...../20221227/1135 σχετικών αιτημάτων της με τα οποία ζητούσε την επανεκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, την οποία υπέβαλλε κατόπιν της με αρ. ειδοπ. ....../4-10-2022 πράξης Εκτιμώμενου Προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2016 του αρθ.33 ΚΦΔ κατ' εφαρμογή του αρθ.6 της με αρ. Α...../2021 σχετικής Απόφασης, απέρριψε τα σχετικά αιτήματά της για επανεκκαθάριση της υποβληθείσας δήλωσης βάσει των σχετικών συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών.

Επειδή από το προσκομισθέν με ημερομηνία 12-7-2016 έγγραφο της Τράπεζας ....., με θέμα «Έρευνα περιουσιακών στοιχείων αποβιώσαντος στο Δίκτυο καταστημάτων της ....», δεν προκύπτει με σαφήνεια τόσο το ακριβές ύψος που κατεβλήθη από την εν λόγω ασφαλιστική εταιρεία όσο και το είδος της απαίτησης που υφίσταται μεταξύ των δύο μερών (θανόντος και ασφαλιζόμενου) βάσει σχετικής σύμβασης/συμβολαίου στο πλαίσιο της οποίας κατεβλήθησαν τα επικαλούμενα ποσά ένεκα στεγαστικών δανείων που διατηρούσε στην εν λόγω Τράπεζα, και συνεπώς το σχετικό αίτημα της προσφεύγουσας τυγχάνει απορριπτό, ως αναπόδεικτο.

Επειδή σε κάθε περίπτωση, η προσφεύγουσα, στα πλαίσια του **άρθρου 63B του ΚΦΔ**, δύναται να ζητήσει την τροποποίηση ή ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού

φόρου σύμφωνα με το αρθ.7 της Α.1178/2021 Απόφασης, εντός της προθεσμίας των τριών (3) ετών από την κοινοποίησή της, για λόγους που ανάγονται σε έλλειψη φορολογικής υποχρέωσης, με την υποβολή σχετικής αίτησης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., προσκομίζοντας τα κατά την κρίση της κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία για τη στοιχειοθέτηση της έλλειψης φορολογικής υποχρέωσης, ως προς τα ποσά που προκύπτει ότι καταβλήθηκαν για την εξόφληση των στεγαστικών δανείων που διατηρούσε ο θανών στο εν λόγω χρηματοπιστωτικό ίδρυμα,

Αποφασίζουμε

Την **απόρριψη** της με αριθμό ...../25-1-2023 ενδικοφανούς προσφυγής της ..... του ..... ΑΦΜ:....., και την επικύρωση της με αρ. ειδοπ. ....../4-10-2022 πράξης Εκτιμώμενου Προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2016 του αρθ.33 ΚΦΔ του Προϊσταμένου της ΔΟΥ Αμαρουσίου.

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Φορολογικό έτος 2016:

Με αρ. ειδοπ. ....../4-10-2022 πράξη Εκτιμώμενου Προσδιορισμού φόρου εισοδήματος

Σύνολο φόρου για καταβολή: **22.154,74€**

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία, στον υπόχρεο.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ακριβές Αντίγραφο
Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης

ΣΚΟΥΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΩ

Σημείωση : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.